TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. rugsėjo 21 d.*

Turinys

I — Teisinis pagrindas ..... I - 8558

II — Ginčo aplinkybės ..... I - 8563

III — Skundžiamas sprendimas ..... I - 8566

IV — Procesas Teisingumo Teisme ..... I - 8569

V — Šalių reikalavimai ..... I - 8570

A — Byloje *Švedija prieš API ir Komisiją* (C-514/07 P) ..... I - 8570

B — Byloje *API prieš Komisiją* (C-528/07 P) ..... I - 8572

C — Byloje *Komisija prieš API* (C-532/07 P) ..... I - 8573

VI — Dėl apeliacinio skundo ..... I - 8575

A — Dėl Komisijos pateikto apeliacinio skundo (byla C-532/07 P) ..... I - 8575

1. Dėl pirmojo pagrindo ..... I - 8575

a) Šalių argumentai ..... I - 8576

b) Teisingumo Teismo vertinimas ..... I - 8580

2. Dėl antrojo pagrindo ..... I - 8589

a) Šalių argumentai ..... I - 8590

b) Teisingumo Teismo vertinimas ..... I - 8591

*Proceso kalba anglų.

3. Dėl trečiojo pagrindo ..... I - 8594

a) Šalių argumentai ..... I - 8594

b) Teisingumo Teismo vertinimas ..... I - 8595

B — Dėl apeliacinių skundų, pateiktų Švedijos Karalystės (byla C-514/07 P) ir API (byla C-528/07 P) ..... I - 8597

1. Dėl pirmojo pagrindo ..... I - 8597

a) Šalių argumentai ..... I - 8597

b) Teisingumo Teismo vertinimas ..... I - 8599

2. Dėl antrojo pagrindo ..... I - 8600

a) Šalių argumentai ..... I - 8600

b) Teisingumo Teismo vertinimas ..... I - 8601

VII — Dėl bylinėjimosi išlaidų ..... I - 8604

Sujungtose bylose C-514/07 P, C-528/07 P ir C-532/07 P

dėl trijų apeliacinių skundų, pateiktų (pirmasis – 2007 m. lapkričio 20 d., paskesni du – 2007 m. lapkričio 27 d.) pagal Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį,

Švedijos Karalystė (C-514/07 P), atstovaujama S. Johannesson, A. Falk, K. Wistrand, ir K. Petkovska,

apeliantė,

palaikoma

Danijos Karalystės, atstovaujamos B. Weis Fogh,

Suomijos Respublikos, atstovaujamos J. Heliskoski,

įstojusių į apeliacinį procesą šalių,

kitos proceso šalys:

Association de la presse internationale ASBL (API), įsteigta Briuselyje (Belgija), atstovaujama advokatų S. Völcker ir J. Heithecker, advokato F. Louis bei solisitoriaus C. O'Daly,

ieškovė pirmojoje instancijoje

Europos Komisijai, atstovaujama C. Docksey, V. Kreuschitz ir P. Aalto, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovė pirmojoje instancijoje,

ir

Association de la presse internationale ASBL (API) (C-528/07 P), įsteigta Briuselyje (Belgija), atstovaujama advokato S. Völcker ir advokato F. Louis bei solisitoriaus C. O'Daly,

apeliantė,

kitai proceso šalis:

Europos Komisija, atstovaujama C. Docksey, V. Kreuschitz ir P. Aalto, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovė pirmojoje instancijoje,

palaikoma

Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės, atstovaujamos E. Jenkinson ir S. Behzadi-Spencer, padedamų baristerio J. Coppel,

įstojusios į apeliacinį procesą šalies,

ir

Europos Komisija (C-532/07 P), atstovaujama C. Docksey, V. Kreuschitz ir P. Aalto, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

apeliantė,

palaikoma

Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės, atstovaujamos E. Jenkinson ir S. Behzadi-Spencer, padedamų baristerio J. Coppel,

įstojusios į apeliacinį procesą šalies,

kita proceso šalis:

Association de la presse internationale ASBL (API), įsteigta Briuselyje (Belgija), atstovaujama advokato S. Völcker ir advokato F. Louis bei solisitoriaus C. O'Daly,

ieškovė pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijų pirmininkai A. Tizzano (pranešėjas), J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, R. Silva de Lapuerta, C. Toader, teisėjai A. Rosas, K. Schiemann, E. Juhász, G. Arestis, T. von Danwitz ir A. Arabadjiev,

generalinis advokatas M. Poiares Maduro,
posėdžio sekretoriai H. von Holstein, kanclerio pavaduotojas, ir B. Fülöp, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2009 m. birželio 16 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2009 m. spalio 1 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Savo apeliaciniais skundais Švedijos Karalystė, *Association de la presse internationale ASBL* (Tarptautinė spaudos asociacija, toliau – API) ir Europos Bendrijų Komisija prašo panaikinti 2007 m. rugsėjo 12 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo sprendimą *API prieš Komisiją* (T-36/04, Rink. p. II-3201, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo šis teismas iš dalies panaikino 2003 m. lapkričio 20 d. Komisijos sprendimą (toliau – ginčijamas sprendimas), kuriuo atmestas API prašymas leisti susipažinti su Komisijos vykstant tam tikriems procesams Teisingumo Teisme ir Bendrajame Teisme pateiktais pareiškimais.

I — Teisinis pagrindas

2 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, p. 43; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 3 t. p. 331) pirmoje, antroje, ketvirtoje ir vienuoliktoje konstatuojamosiose dalyse nustatoma:

„1) Europos Sąjungos sutarties 1 straipsnio antrojoje pastraipoje įtvirtinta atvirumo sąvoka, nurodant, kad Sutartimi žymimas naujas etapas dar glaudesnės sąjungos

tarp Europos tautų kūrimo procese, kur visi sprendimai yra priimami kaip galima atviriau bei kaip galima arčiau piliečių.

2) Atvirumas leidžia piliečiams artimiau dalyvauti sprendimų priėmimo procese bei garantuoja didesnį valdymo teisėtumą ir veiksmingumą bei aukštesnį atskaitomybės piliečiui mastą demokratinėje sistemoje. Atvirumas padeda stiprinti demokratijos principus ir pagarbą pagrindinėms teisėms, kaip numatyta ES sutarties 6 straipsnyje bei Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje.

<…>

4) Šio reglamento tikslas yra padaryti visuomenės teisę susipažinti su dokumentais kaip galima veiksmingesnę bei numatyti tokios galimybės principus ir ribas pagal ES sutarties 255 straipsnio 2 dalį.

<…>

11) Iš esmės visi institucijų dokumentai turėtų būti prieinami visuomenei. Tačiau išimties tvarka turėtų būti apsaugomi tam tikri visuomenės ir asmeniniai interesai. Institucijoms turėtų būti suteikta teisė saugoti savo vidaus konsultacijas ir svarstymus, kai yra būtina išlaikyti jų sugebėjimą vykdyti užduotis. Svarstydamos dėl išimčių, institucijos turėtų atsižvelgti į Sąjungos teisėje numatytus principus dėl asmeninių duomenų apsaugos visoje Sąjungos veikloje.“

3 Šio reglamento 1 straipsnio a punkte nustatyta:

„Šio reglamento tikslas yra:

a) nustatyti EB sutarties 255 straipsnyje numatytos teisės susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos (toliau – institucijos) dokumentais principus, sąlygas bei visuomenės ar privačių interesų sąlygojamus apribojimus, kad būtų užtikrinta kaip galima platesnė susipažinimo su dokumentų [dokumentais] galimybė."

4 Šio reglamento 2 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatyta:

„1. Bet kuris Sąjungos pilietis ir bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, gyvenantis ar turintis registruotą buveinę valstybėje narėje, turi teisę, laikydamasis šiame reglamente nustatytų principų, sąlygų ir apribojimų, susipažinti su institucijų dokumentais."

<…>

3. Šis reglamentas taikomas visiems institucijos turimiems dokumentams, tai yra, jos parengtiems arba gautiems ir esantiems jos žinioje, susijusiems su visomis Europos Sąjungos veiklos sritimis."

5 Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2, 4 ir 6 dalyse, susijusiose su teisės susipažinti su dokumentais išimtimis, nustatyta:

„2. Institucijos nesuteikia galimybės susipažinti su dokumentais, dėl kurių atskleidimo nukentėtų apsauga:

— <…>

— teismo proceso ir teisinės pagalbos [teisinių nuomonių],

— inspekcijų, tyrimų ir audito tikslų,

nebent atskleidimo reikalautų viršesnis viešasis interesas.

<…>

4. Kalbant apie trečiųjų šalių dokumentus, institucija konsultuojasi su trečiąja šalimi, siekdama nustatyti, ar taikytina išimtis, numatyta šio straipsnio 1 arba 2 dalyje, nebent būtų akivaizdu, kad dokumentas gali arba negali būti atskleistas.

<…>

6. Jei kuri nors iš išimčių yra taikoma tiktai kai kurioms dokumento dalims, likusios dokumento dalys yra išduodamos [atskleidžiamos].“

6 Pagal to paties reglamento 7 straipsnio 2 dalį „visiško arba dalinio atsisakymo [leisti susipažinti su dokumentu] atveju pareiškėjas gali per 15 darbo dienų nuo institucijos atsakymo gavimo pateikti kartotinę paraišką, prašydamas, kad institucija dar kartą peržiūrėtų savo poziciją.“

7 Šio reglamento 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Kartotinė paraiška yra vykdoma nedelsiant. Per 15 darbo dienų nuo tokios paraiškos užregistravimo institucija arba duoda leidimą susipažinti su dokumentu ir per tą laikotarpį suteikia tokią galimybę pagal 10 straipsnį, arba prašytojui raštu nurodo visiško arba dalinio atsisakymo priežastį. <...>“

8 Reglamento Nr. 1049/2001 12 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Visų pirma tiesiogiai prieinami, laikantis 4 ir 9 straipsnio nuostatų, turėtų būti teisėkūros dokumentai, tai yra, valstybėse narėse juridinę galią turinčių arba jas saistančių teisės aktų priėmimo procese parengti arba gauti dokumentai.“

II — Ginčo aplinkybės

9 2003 m. rugpjūčio 1 d. laišku API, ne pelno siekianti organizacija, vienijanti Belgijoje veikiančius užsienio žurnalistus, pagal Reglamento Nr. 1049/2001 6 straipsnį paprašė Komisijos leisti susipažinti su visais pareiškimais, kuriuos ši vykstant procesams pateikė Pirmosios instancijos teismui arba Teisingumo Teismui šiose bylose:

— Honeywell prieš Komisiją (T-209/01) ir *General Electric prieš Komisiją* (T-210/01),

— *MyTravel prieš Komisiją* (T-212/03),

— *Airtours prieš Komisiją* (T-342/99),

— *Komisiją prieš Austriją* (C-203/03),

— *Komisija prieš Jungtinę Karalystę* (C-466/98), *Komisija prieš Daniją,* (C-467/98), *Komisija prieš Švediją*, (C-468/98), *Komisija prieš Suomiją*, (C-469/98), *Komisija prieš Belgiją*, (C-471/98), *Komisija prieš Liuksemburgą* (C-472/98), *Komisija prieš Austriją* (C-475/98) ir *Komisija prieš Vokietiją* (C-476/98) (toliau – „Atviro dangaus“ bylos),

— *Köbler* (C-224/01) ir

— *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00).

10 2003 m. rugsėjo 17 d. laišku Komisija šį prašymą patenkino tik tiek, kiek jis susijęs su pareiškimais, pateiktais bylose *Köbler* (C-224/01) ir *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00) dėl prašymų priimti prejudicinį sprendimą pagal EB 234 straipsnį.

11 Likusiąją API prašymo dalį Komisija atmetė – šis atmetimas buvo patvirtintas ginčijamu sprendimu, priimtu pagal Reglamento Nr. 1049/2001 8 straipsnio 1 dalį.

12 Komisija visų pirma atsisakė leisti susipažinti su pareiškimais, pateiktais bylose *Honeywell prieš Komisiją* (T-209/01) ir *General Electric prieš Komisiją* (T-210/01), iš esmės dėl to, jog priimant ginčijamą sprendimą šios bylos dar buvo nagrinėjamos ir todėl buvo taikoma išimtis, susijusi su teismo procesų apsauga pagal minėto reglamento 4 straipsnio 2 dalies antrą įtrauką.

13 Antra, remdamasi ta pačia išimtimi Komisija atsisakė leisti susipažinti su pareiškimais, pateiktais byloje *Airtours prieš Komisiją* (T-342/99), nes nors ši byla buvo baigta, ji vis dėlto buvo glaudžiai susijusi su byla *MyTravel prieš Komisiją* (T-212/03), kuri priimant ginčijamą sprendimą dar buvo nagrinėjama. Dėl prašymo leisti susipažinti

su pareiškimais, pateiktais šioje paskutinėje minėtoje byloje, Komisija nusprendė, jog šis prašymas yra per ankstyvas, o API savo ieškinyje šios išvados neskundė.

14 Be to, Komisija atmetė API prašymą, susijusį su „Atviro dangaus“ bylomis, padarydama išvadą, kad nors priimant ginčijamą sprendimą šios bylos buvo baigtos, visose jose nagrinėti ieškiniai dėl įsipareigojimų nevykdymo pagal EB 226 straipsnį, todėl taikoma išimtis, susijusi su inspekcijų, tyrimų ir audito tikslų apsauga, numatyta Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečioje įtraukoje.

15 Galiausiai Komisija atmetė API prašymą, susijusį su dokumentais, pateiktais byloje *Komisija prieš Austriją* (C-203/03). Ji nusprendė, kad šiems dokumentams taikoma išimtis, susijusi su teismo procesų apsauga, taip pat kaip ir dokumentams, kurie buvo pateikti bylose *Honeywell prieš Komisiją* (T-209/01) ir *General Electric prieš Komisiją* (T-210/01). Tačiau ji pridūrė, kad šis prašymas irgi turi būti atmestas remiantis minėto 4 straipsnio 2 dalies trečia įtrauka, nes šia nuostata draudžiama leisti susipažinti su bet kuriuo dokumentu, susijusiu su ieškiniu dėl įsipareigojimų nevykdymo, jei atskleidus šį dokumentą sumažėtų tyrimo tikslo taikiai išspręsti Komisijos ir atitinkamos valstybės narės ginčą apsauga.

16 Dėl to paties reglamento 4 straipsnio 2 dalies *in fine* taikymo Komisija padarė išvadą, kad nebuvo jokio viršesnio viešojo intereso šios nuostatos prasme, kuris pateisintų šioje byloje nagrinėjamų dokumentų atskleidimą.

III — Skundžiamas sprendimas

17 API pareiškė ieškinį dėl ginčijimo sprendimo panaikinimo, kurį Bendrasis Teismas patenkino tik iš dalies.

18 Skundžiamo sprendimo 51–57 punktuose pažymėjęs, kad Reglamentu Nr. 1049/2001 siekiama padaryti visuomenės teisę susipažinti su institucijų turimais dokumentais kuo veiksmingesnę, Bendrasis Teismas patikslino, jog vis dėlto šiai teisei taikomi tam tikri apribojimai. Šiuo klausimu reglamente numatomos išimtys, kurios turi būti aiškinamos griežtai; taikant šias išimtis iš principo reikia konkrečiai ir atskirai įvertinti dokumentų, su kuriais prašoma susipažinti, turinį, o pavojus, kad bus pažeisti šiomis išimtimis saugomi interesai, negali būti vien hipotetinis.

19 Vis dėlto Bendrasis Teismas minėto sprendimo 58 punkte pridūrė, kad toks vertinimas ne visais atvejais būtinas. Iš tiesų jis nėra būtinas, kai, atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes, akivaizdu, kad teisė susipažinti su dokumentais turi būti suteikta arba atmesta. Taip būtų visų pirma tuomet, kai tam tikriems dokumentams akivaizdžiai ir visam jų tekstui būtų taikoma viena iš minėtame reglamente numatytų išimčių.

20 Vadovaudamasis šiais principais Bendrasis Teismas visų pirma išnagrinėjo ginčijamo sprendimo dalį, susijusią su pareiškimais, pateiktais nagrinėjamose bylose *Honeywell prieš Komisiją* (T-209/01), *General Electric prieš Komisiją* (T-210/01) ir *Komisiją prieš Austriją* (C-203/03).

21 Bendrojo Teismo manymu, tokiems dokumentams akivaizdžiai ir visam jų tekstui taikoma išimtis, susijusi su teismo procesų apsauga; ji taikoma tol, kol aptariamame procese bus pasiekta teismo posėdžio stadija.

22 Kaip tai matyti iš skundžiamo sprendimo 78–81 punktų, būtina minėtų dokumentų neatskleisti iki teismo posėdžio, kad Komisijos pareigūnams nebūtų daromas išorinis, ypač visuomenės, spaudimas. Be to, tai leistų išvengti, kad specialistų, spaudos ir apskritai visuomenės nuomonės kritika ir prieštaravimai, kurie galėtų būti panaudoti prieš raštiniuose pareiškimuose nurodytus argumentus, pažeidžiant procesinių teisių lygybės principą, keltų Komisijai papildomą užduotį. Komisija gali būti priversta į juos atsižvelgti gindama savo poziciją teisme, nors proceso šalys, kurios neprivalo atskleisti savo pareiškimų, savo interesus gali ginti be jokios išorinės įtakos.

23 Kaip nurodyta skundžiamame sprendime, tik po to, kai surengtas teismo posėdis, Komisija privalo konkrečiai įvertinti kiekvieną dokumentą, su kuriuo prašoma leisti susipažinti.

24 Šiuo klausimu Bendrasis Teismas pirmiausia skundžiamo sprendimo 84 ir 85 punktuose pridūrė, kad šios išvados negali paneigti tai, jog nemažai kitų valstybių narių leidžiama atskleisti procesinius dokumentus, ir kai dokumentai pateikiami Europos žmogaus teisių teismui, toks atskleidimas numatytas Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje, pasirašytoje 1950 metų lapkričio 4 dieną Romoje; tačiau Sąjungos teismų procedūros taisyklėse nenumatyta trečiųjų asmenų teisė susipažinti su šių teismų kanceliarijai šalių pateiktais procesiniais dokumentais.

25 Toliau šio sprendimo 86–89 punktuose Bendrasis Teismas nusprendė, kad siekdama atsisakyti leisti susipažinti su šalių pareiškimais ir po teismo posėdžio Komisija negali remtis Sąjungos teismų procedūros taisyklėmis, kuriose numatyta, jog šalių pareiškimai iš principo yra konfidencialūs. Iš tiesų Teisingumo Teismas jau yra nurodęs, kad šios taisyklės nedraudžia šalims atskleisti savo pačių pareiškimų.

26 Minėto sprendimo 90 ir 91 punkte Bendrasis Teismas pridūrė, kad šių pareiškimų neatskleidimas prieš teismo posėdį, be kita ko, pateisinamas būtinybe apsaugoti bet kokio galimo nagrinėjančio teismo sprendimo surengti uždarą posėdį veiksmingumą.

27 Todėl Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 92 punkte nusprendė, kad Komisija, konkrečiai neįvertinusi pareiškimų, susijusių su bylomis *Honeywell prieš Komisiją* (T-209/01), *General Electric prieš Komisiją* (T-210/01), ir *Komisija prieš Austriją* (C-203/03), nepadarė jokios teisės klaidos; ji taip pat nepadarė vertinimo klaidos manydama, kad buvo viešasis interesas apsaugoti šiuos pareiškimus.

28 Galiausiai Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 100 punkte nusprendė, kad API taip pat nesirėmė viršesniais viešaisiais interesais, galinčiais pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalį pateisinti nagrinėjamų dokumentų atskleidimą.

29 Antra, kalbant apie prašymą leisti susipažinti su pareiškimais, susijusiais su byla *Airtours prieš Komisiją* (T-342/99), Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 105–107 punktuose nusprendė, kad Komisijos atsisakymas, grindžiamas glaudžiu ryšiu tarp šios bylos ir nagrinėjamos bylos *MyTravel prieš Komisiją* (T-212/03), nepagrįstas. Iš tikrųjų minėtą bylą T-342/99 Bendrasis Teismas baigė 2002 m. birželio 6 d. (Rink. p. II-2585), todėl pareiškimų turinys jau buvo paviešintas ne tik teismo posėdyje, bet ir pačiame sprendimo tekste. Be to, vien aplinkybė, kad jau užbaigtoje

byloje teismui pateikti argumentai gali būti diskutuojami ir panašioje byloje, visiškai neatskleidžia rizikos pakenkti tebevykstančiam procesui pobūdžio.

30 Galiausiai, trečia, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 135–140 punktuose nusprendė, kad Komisijos API prašymo leisti susipažinti su pareiškimais, pateiktais „Atviro dangaus“ bylose, atmetimas negali būti pateisinamas išimtimi, nustatyta Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečioje įtraukoje, susijusioje su inspekcijų, tyrimų ir audito apsauga. „Atviro dangaus“ bylos jau buvo baigtos sprendimu, todėl atskleidus dokumentus, su kuriais buvo prašoma leisti susipažinti, nebūtų buvę galima pakenkti jokiam tyrimui, kuriuo siekiama įrodyti nagrinėjamus pažeidimus.

31 Todėl Bendrasis Teismas panaikino tą ginčijamą sprendimo dalį, kuria buvo atsisakyta leisti susipažinti su Komisijos Teisingumo Teismui pateiktais pareiškimais „Atviro dangaus“ bylose ir Bendrajam Teismui pateiktais pareiškimais byloje *Airtours prieš Komisiją* (T-342/99). Skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 2 punkte buvo nuspręsta atmesti likusią API ieškinio dalį.

IV — Procesas Teisingumo Teisme

32 Atitinkamai 2008 m. balandžio 23 d. ir 2008 m. gegužės 19 d. nutartimis Teisingumo Teismo pirmininkas leido Danijos Karalystei ir Suomijos Respublikai įstoti į bylą C-514/07 P Švedijos Karalystės pusėje.

33 2008 m. balandžio 23 d. Nutartimi Teisingumo Teismo pirmininkas leido Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei įstoti į bylas C-528/07 P ir C-532/07 P Komisijos pusėje.

34 Galiausiai 2009 m. sausio 7 d. Nutartimi Teisingumo Teismo pirmininkas nusprendė sujungti bylas C-514/07 P, C-528/07 P ir C-532/07 P, kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis ir priimtas galutinis sprendimas.

V — Šalių reikalavimai

A — *Byloje Švedija prieš API ir Komisiją (C-514/07 P)*

35 Švedijos Karalystė Teisingumo Teismo prašo panaikinti skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 2 punktą, o taip pat visą ginčijamą sprendimą ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

36 API Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą tiek, kiek juo Bendrasis Teismas patvirtino Komisijos teisę neatskleisti savo pareiškimų bylose, kuriose teismo posėdis dar nebuvo įvykęs,

— panaikinti ginčijamo sprendimo dalis, kurios nebuvo anksčiau panaikintos skundžiamu sprendimu, arba subsidiariai grąžinti bylą Bendrajam Teismui, kad jis nuspręstų atsižvelgdamas į Teisingumo Teismo sprendimą, ir

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas, susijusias su API atsiliepimu į apeliacinį skundą.

37 Danijos Karalystė prašo Teisingumo Teismo panaikinti skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 2 punktą ir tą ginčijamo sprendimo dalį, kur „Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą nenustatydamas griežto reikalavimo konkrečiai įvertinti kiekvieną prašyme leisti susipažinti su dokumentais nurodytą dokumentą, siekiant nustatyti, ar taikytina Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalyje numatyta išimtis“.

38 Suomijos Respublika per teismo posėdį Teisingumo Teismo prašė panaikinti skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 2 punktą.

39 Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— Patvirtinti tą skundžiamo sprendimo dalį, kuria patvirtinamas ginčijamas sprendimas neleisti susipažinti su API prašomais dokumentais,

— priteisti iš API bylinėjimosi išlaidas, kurias Komisija patyrė pirmojoje ir apeliacinėse instancijose, ir

— priteisti iš Švedijos Karalystės bylinėjimosi išlaidas, kurias Komisija patyrė apeliaciniame procese.

B — *Byloje API prieš Komisiją (C-528/07 P)*

40 API Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą tiek, kiek Bendrasis Teismas patvirtino Komisijos teisę neatskleisti savo pareiškimų bylose, kuriose teismo posėdis dar nebuvo įvykęs,

— panaikinti ginčijamo sprendimo dalis, kurios anksčiau skundžiamuoju sprendimu nebuvo panaikintos, arba subsidiariai grąžinti bylą Bendrajam Teismui, kad jis nuspręstų atsižvelgdamas į Teisingumo Teismo sprendimą, ir

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

41 Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— Patvirtinti tą skundžiamo sprendimo dalį, kuria patvirtinamas ginčijamas sprendimas neleisti susipažinti su API prašomais dokumentais,

— priteisti iš API bylinėjimosi išlaidas, kurias Komisija patyrė pirmojoje ir apeliacinėje instancijose, ir

— priteisti iš Švedijos Karalystės bylinėjimosi išlaidas, kurias Komisija patyrė apeliaciniame procese.

42 Jungtinė Karalystė Teisingumo Teismo prašo atmesti apeliacinį skundą.

C — *Byloje Komisija prieš API (C-532/07 P)*

43 Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti tą skundžiamo sprendimo dalį, kuria buvo panaikintas ginčijamas sprendimas neleisti ir po teismo posėdžio dienos API susipažinti su tam tikrais dokumentais, susijusiais su visais ieškiniais, išskyrus ieškinį dėl įsipareigojimų nevykdymo procedūros,

— priimti galutinį sprendimą dėl šio apeliacinio skundo dalyku esančių klausimų ir

— priteisti iš API Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas, susijusias su šia byla ir šiuo apeliaciniu skundu.

44 API Teisingumo Teismo prašo:

— pripažinti pirmojo apeliacinio skundo pagrindo dalį nepriimtina, nes jame aiškiai nenurodomi skundžiamo sprendimo ginčijami elementai, kuriuos Komisija siekia panaikinti,

— pripažinti antrąjį apeliacinio skundo pagrindą nepriimtinu,

— susbsidiariai atmesti visą apeliacinį skundą ir

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas, kurias API patyrė atsakydama į apeliacinį skundą.

45 Jungtinė Karalystė Teisingumo Teismo prašo:

— pripažinti, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, skundžiamo sprendimo 82 punkte nuspręsdamas, jog Komisija po teismo posėdžio privalo įvertinti kiekvieną pareiškimą atskirai, kad galėtų nustatyti, ar taikoma Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies antroje įtraukoje numatyta išimtis, susijusi su teismo procesais,

— panaikinti skundžiamą sprendimą tiek, kiek Bendrasis Teismas panaikino tą ginčijamo sprendimo dalį, kuria buvo atsisakyta patenkinti API prašymą leisti susipažinti su Komisijos Teisingumo Teismui pateiktais pareiškimais „Atviro dangaus“ bylose.

VI — Dėl apeliacinio skundo

46 Visų pirma reikia išnagrinėti apeliacinį skundą byloje C-532/07 P, paskui bendrai apeliacinius skundus bylose C-514/07 P ir C-528/07 P.

A — *Dėl Komisijos pateikto apeliacinio skundo (byla C-532/07 P)*

47 Grįsdama savo apeliacinį skundą Komisija nurodo tris pagrindus, susijusius su Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies antros ir trečios įtraukų pažeidimais.

1. Dėl pirmojo pagrindo

48 Savo pirmajame pagrinde Komisija teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą aiškindamas išimtį, susijusią su teismo procesais, ta prasme, kad institucijos po teismo posėdžio dienos turi kiekvienu konkrečiu atveju atskirai išnagrinėti prašymus leisti susipažinti su pareiškimais, pateiktais vykstant procesams, išskyrus įsipareigojimų nevykdymo procedūrą.

a) Šalių argumentai

49 Grįsdama šį pagrindą Komisija visų pirma tvirtina, kad toks aiškinimas rodo skundžiamajame sprendime esantį prieštaravimą. Iš tiesų pripažinęs bendrąją teisės susipažinti su dokumentais išimtį, Bendrasis Teismas jos taikymą apribojo iki teismo posėdžio, klaidingai šiam priskirdamas lemiamą svarbą. Iš tikrųjų tinkamos teisingumo eigos interesas bei reikalavimas, kuriuo siekiama išvengti, jog Komisijos atstovams nebūtų daromas koks nors išorinis poveikis, – kuriais vadovaudamasis Bendrasis Teismas nusprendė, jog nagrinėjama išimtis taikoma iki teismo posėdžio, – pateisina išimties taikymą per visą procesą, vadinasi, iki pat sprendimo priėmimo.

50 Antra, Komisijos teigimu, Bendrasis Teismas neatsižvelgė į gero teisingumo vykdymo principą arba procese minėtų asmenų, išskyrus bylos šalis ir pagrindines į bylą įstojusias šalis, interesus. Konkrečiai kalbant, Bendrasis Teismas neatsižvelgė į Bendrijos teismų praktiką, pagal kurią jie savo iniciatyva gali neskelbti bylos šalių ar kitų procese dalyvaujančių asmenų pavadinimų (pavardžių) arba kitos su byla susijusios informacijos, kuri paprastai turi būti skelbiama.

51 Trečia, Komisijos manymu, Bendrasis Teismas visų pirma nesilaikė ne tik EB 255 straipsnio, kuriame nedaroma nuoroda į Teisingumo Teismą, bet ir Bendrijos teismų procedūros reglamentų atitinkamų nuostatų, iš kurių matyti, kad visuomenė neturi teisės susipažinti su prie bylos medžiagos pridėtais dokumentais.

52 Ketvirta, Bendrasis Teismas neatsižvelgė į kitų nei Komisija proceso šalių interesus. Iš tikrųjų, atsižvelgiant į tai, kad ypač bylose dėl tiesioginių ieškinių šalies pareiškimuose būtinai nurodomas kitų šalių pareiškimų, į kuriuos atsakoma, turinys, jei Komisija privalėtų atskleisti savo rašytinių dokumentų turinį, tai neišvengiamai padarytų poveikį kitos šalies teisei kontroliuoti taip sudarytą galimybę susipažinti su jos pateiktais pareiškimais ir argumentais.

53 Penkta, iš Reglamento Nr. 1049/2001 parengiamųjų dokumentų (pranc. k. *travaux préparatoires*) matyti, kad Bendrijos teisės aktų leidėjas nenorėjo visiškai išskirti iš šio reglamento taikymo srities institucijų vien teismo procesų tikslais parengtų ir saugomų dokumentų.

54 Galiausiai, šešta, Komisija mano, kad Bendrojo Teismo požiūris prieštarauja Teisingumo Teismo praktikai ir visų pirma 2000 m. sausio 11 d. Sprendimui *Nyderlandai ir van der Wal prieš Komisiją* (C-174/98 P ir C-189/98 P, Rink. p. I-1), kuriame Teisingumo Teismas pabrėžė, kad kai Komisijai pateikiamas prašymas leisti susipažinti su dokumentais, ji prieš atskleisdama šiuos dokumentus gali būti priversta konsultuotis su nacionaliniu teismu, nes pagal minėtą požiūrį institucija privalo priimti tik vieną sprendimą dėl visų Bendrijos teismams pateiktų arba jų parengtų dokumentų, susijusių su nagrinėjama byla, atskleidimo. Tai būtų nesuderinama su institucijai tenkančia pareiga gerbti kitų šalių teises ginti savo interesus Bendrijos teismuose, ir su šių teismų proceso taisyklėmis.

55 Pritardama Komisijos išvadoms, Jungtinė Karalystė visų pirma priduria, kad Bendrasis Teismas priėmė sprendimą *ultra petita*, savo sprendimo 82 punkte nuspręsdamas, jog „po teismo posėdžio Komisijai kyla pareiga konkrečiai įvertinti kiekvieną prašomą dokumentą, siekiant, atsižvelgiant į jo konkretų turinį, patikrinti, ar jis gali būti atskleistas ir ar jo atskleidimas pažeistų susijusį teismo procesą“. Iš tiesų iš to paties sprendimo 75 punkto matyti, kad savo ieškinyje dėl panaikinimo API Bendrajam

Teismui nepateikė klausimo dėl laikotarpiu tarp teismo posėdžio ir sprendimo paskelbimo datos pateiktų prašymų leisti susipažinti su pareiškimais, nes API pateikiant prašymą leisti susipažinti su Komisijos pareiškimais nė vienoje iš šių trijų nagrinėjamų bylų – *Honeywell prieš Komisiją* (T-209/01), *General Electric prieš Komisiją* (T-201/01) ir *Komisiją prieš Austriją* (C-203/03) – teismo posėdis dar nebuvo surengtas.

56 Toliau Jungtinė Karalystė mano, kad institucijos privalo turėti galimybę remtis bendrosiomis prezumpcijomis, kurios taikomoms dokumentų kategorijoms, o pareiškimų atskleidimas savo pobūdžiu skiriasi nuo vidaus administracinio dokumento atskleidimo. Tai, beje, patvirtina Bendrijos teisės aktų nustatyta nuostata dėl su teismo procesu susijusių dokumentų, kurių specifinį pobūdį atspindi Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies antroje įtraukoje nustatyta išimtis. Pagaliau, Jungtinės Karalystės teigimu, būtų netinkama ir kenkiama gero teisingumo vykdymui, jei teismo procesus veiktų išoriniai poveikiai.

57 API atsikerta į kiekvieną Komisijos argumentą, kuriuo grindžiamas pirmasis pagrindas.

58 Pirma, bet koks galimas išorinis poveikis Komisijos atstovams tėra teismo procesų viešo pobūdžio pasekmė ir negali pateisinti Bendrojo Teismo požiūrio. Bet kuriuo atveju šis argumentas nesuderinamas su būtinybe siaurai aiškinti teisės susipažinti su dokumentais išimtis, o Bendrojo Teismo požiūris prieštarauja principui, pagal kurį visuomenei turi būti sudaryta kuo platesnė galimybė susipažinti su institucijų dokumentais, nes dėl jų dalinio pobūdžio nei teismo posėdžio pranešimo, nei paties teismo posėdžio nepakanka siekiant užtikrinti skaidrumą.

59 Antra, API mano, kad Teisingumo Teismo praktika, pagal kurią nenurodomos ieškovų ar kitų procesu suinteresuotų asmenų pavadinimai (pavardės), nei šios praktikos įtvirtinimas Tarnautojų Teismo procedūros reglamento 44 straipsnio 4 dalyje, nepateisina leidžiančios nukrypti nuo įsipareigojimų, susijusių su Reglamentu Nr. 1049/2001, nuostatos, nes minėtas reglamentas teisės aktų hierarchijoje yra viršesnis.

60 Trečia, dokumentai, su kuriais API siekia susipažinti, aiškiai patenka į EB 255 straipsnio taikymo sritį, nes kalbama apie Komisijos saugomus dokumentus, kuriuos ji yra ir parengusi. Kitaip tariant, API nesiekė susipažinti su Teisingumo Teismo, kuris, beje, EB 255 straipsnyje nenurodomas, turimais dokumentais. Bet kuriuo atveju šiuo klausimu Komisijos nurodytas argumentas yra nepriimtinas, nes jame nenurodomi ginčijami skundžiamo sprendimo elementai.

61 Ketvirta, Komisija ne tik konkrečiai nenurodė, kokie yra trečiųjų asmenų interesai, kuriems vėlesnis nagrinėjamų dokumentų atskleidimas gali pakenkti, bet ir neatsižvelgė, konkrečiai kalbant, nei į galimybę leisti su jais iš dalies susipažinti, nei į Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 4 dalyje aiškiai numatytą procedūrą, kad būtų apsaugoti trečiųjų asmenų interesai.

62 Penkta, API sutinka su Komisijos pozicija, pagal kurią institucijų vien teismo procesų tikslais turimi dokumentai patenka į Reglamento Nr. 1049/2001 taikymo sritį. Konkrečiai kalbant, atsižvelgdama į šalių procesinių teisių lygybės principą API teigia, kad ginčo šaliai iš tiesų nesudaromos mažiau palankios sąlygos atskleidžiant jos pareiškimus, o galimos asimetrijos tarp šalių buvimas tėra paties Reglamento Nr. 1049/2001 buvimo nulemta neišvengiama ir būtina pasekmė. Bet kuriuo atveju galimybė iš dalies susipažinti su pareiškimais visuomet yra įmanoma ir labiau pageidautina nei visiškas atsisakymas leisti su jais susipažinti.

63 Galiausiai šešta, minėtas Sprendimas *Nyderlandai ir van der Wal prieš Komisiją*, kuriuo remiasi Komisija, nėra svarbus šioje byloje, nes jis nėra principinis sprendimas, kuriuo remiantis būtų galima nustatyti bendrą draudimą susipažinti su konkrečia dokumentų kategorija.

b) Teisingumo Teismo vertinimas

64 Visų pirma reikia atmesti Jungtinės Karalystės nurodytą kaltinimą, kad Bendrasis Teismas sprendimą priėmė *ultra petita*, skundžiamo sprendimo 82 punkte nuspręsdamas, kad „po posėdžio Komisijai kyla pareiga konkrečiai įvertinti kiekvieną prašomą dokumentą, siekiant, atsižvelgiant į jo konkretų turinį, patikrinti, ar jis gali būti atskleistas ir ar jo atskleidimas pažeistų su juo susijusį teismo procesą".

65 Iš tikrųjų šiuo klausimu reikia pažymėti, jog nors teismo sprendimas turi būti priimtas tik dėl šalių, kurios turi apibrėžti ginčo dalyką, pareikštų reikalavimų, teismas negali apsiriboti tik jų nurodytais argumentais savo reikalavimams pagrįsti, antraip teismui kartais galėtų prireikti grįsti savo sprendimą klaidingais teisiniais argumentais (2004 m. rugsėjo 27 d. Nutartis *UER prieš M6 ir kt.*, C-470/02 P, 69 punktas).

66 Šioje byloje tik išnagrinėjęs API argumentus, pateiktus grindžiant savo pagrindą dėl panaikinimo, susijusį su Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies antros įtraukos pažeidimu, Bendrasis Teismas priėjo prie skundžiamo sprendimo 82 punkte padarytos išvados. Aišku, kad šiame punkte pateikiami tik svarstymai, kuriais vadovaudamasis Bendrasis Teismas atmetė API jam pateiktą pagrindą.

67 Vis dėlto pagal Teisingumo Teismą praktiką vien tokie svarstymai nesuteikia pagrindo manyti, kad Bendrasis Teismas nutolo nuo ginčo dalyko ir sprendimą priėmė *ultra petita* (šiuo klausimu žr. 1998 m. lapkričio 19 d. Sprendimo *Parlamentas prieš Gutiérrez de Quijano y Lloréns*, C-252/96 P, Rink. p. I-7421, 34 punktą bei minėtos Nutarties *UER prieš M6 ir kt*. 74 punktą).

68 Tai yra, kiek tai susiję su Komisijos nurodytais šį pagrindą pagrindžiančiais argumentais, primintina, kad Reglamentas Nr. 1049/2001, kaip nurodyta jo pirmoje konstatuojamojoje dalyje, atitinka ES 1 straipsnio antrojoje pastraipoje, įtrauktoje Amsterdamo sutartimi, išreikštą siekį žymėti naują etapą dar glaudesnės sąjungos tarp Europos tautų kūrimo procese, kur visi sprendimai priimami kuo atviriau bei kuo arčiau piliečių. Taigi, kaip nurodoma minėto reglamento antroje konstatuojamojoje dalyje, visuomenės teisė susipažinti su institucijų dokumentais susijusi su šių institucijų demokratiškumu (2008 m. liepos 1 d. Sprendimo *Švedija ir Turco prieš Tarybą*, C-39/05 P irC-52/05 P, Rink. p. I-4723, 34 punktas).

69 Šiuo tikslu, kaip nustatyta Reglamento Nr. 1049/2001 ketvirtoje konstatuojamojoje dalyje ir jo 1 straipsnyje, šiuo reglamentu siekiama užtikrinti visuomenei kuo platesnę susipažinimo su institucijų dokumentais teisę (žr. 2007 m. vasario 1 d. Sprendimo *Sison prieš Tarybą*, C-266/05 P, Rink. p. I-1233, 61 punktą; 2007 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Švedija prieš Komisiją*, C-64/05 P, Rink. p. I-11389, 53 punktą; minėto Sprendimo *Švedija ir Turco prieš Tarybą* 33 punktą bei 2010 m. birželio 29 d. Sprendimo *Komisija prieš Technische Glaswerke Ilmenau*, C-139/07 P, Rink. p. I-5885, 51 punktą).

70 Vis dėlto šiai teisei taikomi tam tikri apribojimai, pagrįsti viešojo ar privataus intereso pagrindais (minėto Sprendimo *Sison prieš Tarybą* 62 punktas ir minėto Sprendimo *Komisija prieš Technische Glaswerke Ilmenau* 53 punktas).

71 Konkrečiau kalbant, atsižvelgiant į minėto reglamento vienuoliktą konstatuojamąją dalį, jo 4 straipsnyje numatoma, kad institucijos nesuteikia galimybės susipažinti su dokumentais, kuriuos atskleidus nukentėtų kurio nors iš šiuo straipsniu saugomų interesų apsauga.

72 Taigi, jei Komisija nusprendžia neleisti susipažinti su prašomu atskleisti dokumentu, iš principo ji visų pirma privalo paaiškinti, kaip šio dokumento atskleidimas gali konkrečiai ir realiai pažeisti Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnyje numatyta išimtimi, kuria remiasi ši institucija, saugomą interesą (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Švedija ir Turco prieš Tarybą* 49 punktą ir minėto Sprendimo *Komisija prieš Technische Glaswerke Ilmenau* 53 punktą).

73 Kadangi šiomis išimtimis nukrypstama nuo kuo platesnės visuomenės galimybės susipažinti su dokumentais principo, jos turi būti aiškinamos ir taikomos griežtai (minėtų sprendimų *Sison prieš Tarybą* 63 punktas; *Švedija prieš Komisiją* 66 punktas bei *Švedija ir Turco prieš Tarybą* 36 punktas).

74 Tačiau, priešingai nei teigia Švedijos Karalystė ir API, iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad suinteresuotai institucijai leidžiama šiuo klausimu remtis bendromis prezumpcijomis, taikomomis kai kurioms dokumentų kategorijoms, nes panašūs bendrojo pobūdžio pagrindai gali būti taikomi prašymams leisti susipažinti su tokio paties pobūdžio dokumentais (žr. minėtų sprendimų *Švedija ir Turco prieš Tarybą* 50 punktą ir *Komisija prieš Technische Glaswerke Ilmenau* 54 punktą).

75 Vis dėlto šioje byloje jokia šalis šioje byloje neginčijo išvados, kurią padarė Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 75 straipsnyje, pagal kurią savo pareiškimus, su kuriais buvo prašoma leisti susipažinti, Komisija surašė kaip trijų ginčijamo sprendimo

priėmimo dieną dar nagrinėjamų tiesioginių ieškinių bylų šalis ir todėl kiekvienas iš šių pareiškimų gali būti laikomas priklausančiu tai pačiai dokumentų kategorijai.

76 Todėl reikia išsiaiškinti, ar, remiantis bendrojo pobūdžio pagrindais, galima daryti išvadą, kad Komisija turėjo teisę remtis prezumpcija, jog atskleidus šiuos pareiškimus būtų pakenkta teismo procesams, neprivalėdama konkrečiai įvertinti kiekvieno iš šių dokumentų, su kuriais prašoma susipažinti, turinio.

77 Šiuo klausimu visų pirma pažymėtina, kad Teisingumo Teismui teismo procese pateikti pareiškimai yra specifiniai, nes pagal savo pobūdį jie labiau skirti Teisingumo Teismo teisminei, o ne Komisijos administracinei veiklai; be to, Komisijos administracinėje veikloje nėra būtina turėti tokios pačios apimties teisės susipažinti su dokumentais, kokia yra Bendrijos institucijų teisės aktų leidybos veiklos atveju (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Komisija prieš Technische Glaswerke Ilmenau* 60 punktą).

78 Iš tiesų šie pareiškimai yra surašyti vien dėl minėto teismo proceso, kuriame jie yra esminis elementas. Būtent ieškinyje ieškovas apibrėžia ginčo dalyką ir šalys pirmiausia rašytinėje šio proceso dalyje, nes žodinė proceso dalis neprivaloma, pateikia Teisingumo Teismui informaciją, kuria remdamasis jis turi priimti savo sprendimą.

79 Tiek iš atitinkamų Sutarties nuostatų teksto, tiek iš Reglamento Nr. 1049/2001 bendros struktūros ir Sąjungos teisės aktų šioje srityje tikslų matyti, kad pati teismo veikla nepatenka į šiais teisės aktais įtvirtintos teisės susipažinti su dokumentais taikymo sritį.

80 Kalbant pirmiausia apie atitinkamas Sutarties nuostatas, iš Sutarties 255 straipsnio teksto matyti, kad Teisingumo Teismui netaikomi šiame straipsnyje numatyti skaidrumo įpareigojimai.

81 Beje, šio neįtraukimo tikslas dar labiau išaiškėja iš Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 15 straipsnio (kuriuo pakeistas EB 255 straipsnis), kurio išplečiant skaidrumo principo taikymo sritį, 3 dalies ketvirtojoje pastraipoje, nurodoma, kad Teisingumo Teismui taikomi skaidrumo įpareigojimai tik jam vykdant administracinio pobūdžio užduotis.

82 Darytina išvada, kad Teisingumo Teismo neįtraukimas į institucijų, kurioms pagal 255 straipsnį taikomi minėti įsipareigojimai, sąrašą pateisinamas būtent teisminės veiklos, kurią jis turi vykdyti pagal EB 220 straipsnį, pobūdžiu.

83 Be to, tokį aiškinimą taip pat patvirtina Reglamento Nr. 1049/2001, kurio teisinis pagrindas yra EB 255 straipsnis, bendra struktūra. Iš tikrųjų šio reglamento 1 straipsnio a punkte, kuriame konkrečiai apibrėžiama šio reglamento taikymo sritis, nenurodomas Teisingumo Teismas – ši institucija neįtraukiama į institucijų, kurioms taikomi numatyti skaidrumo įpareigojimai, sąrašą; be to, šio reglamento 4 straipsnyje viena iš nustatytų teisės susipažinti su institucijų dokumentais išimčių būtent ir yra susijusi su teismo procesų apsauga.

84 Taigi tiek iš EB 255 straipsnio, tiek iš Reglamento Nr. 1049/2001 matyti, kad skaidrumo principo taikymo teisminei veiklai apribojimais siekiama to paties tikslo, t. y. užtikrinti teisės susipažinti su institucijų dokumentais įgyvendinimą nepakenkiant teismo procesų apsaugai.

85 Šiuo klausimu pažymėtina, kad šių procesų apsauga visų pirma reikalauja užtikrinti procesinių teisių lygybės ir gero teisingumo vykdymo principų laikymąsi.

86 Taigi, kiek tai susiję su, pirma, procesinių teisių lygybės principu, pažymėtina, kad, kaip Bendrasis Teismas iš esmės pastebėjo skundžiamo sprendimo 78 punkte, jei Komisijos pareiškimų turinys turėtų būti prieinamas viešoms diskusijoms, jų atžvilgiu išreikšta kritika, nesvarbu, kokia jos tikroji teisinė reikšmė, galėtų daryti poveikį institucijos Sąjungos teismuose ginamai pozicijai.

87 Be to, tokia padėtis gali minėtuose teismuose iškreipti būtiną pusiausvyrą tarp ginčo šalių – šia pusiausvyra grindžiamas šalių procesinių teisių lygybės principas, – nes įpareigojimas atskleisti būtų taikomas tik vienai institucijai, kurios prašoma leisti susipažinti su jos dokumentais, o ne visoms proceso šalims.

88 Be to, šiuo klausimu primintina, kad procesinių teisių lygybės principas, kaip ir, be kita ko, rungimosi principas, susijęs su ta pačia teisingo bylos nagrinėjimo koncepcija (pagal analogiją žr. 2007 m. birželio 26 d. Sprendimo *Ordre des barreaux francophones et germanophone ir kt.*, C-305/05, Rink. p. I-5305, 31 punktą; 2009 m. gruodžio 2 d. Sprendimo *Komisija prieš Airiją ir kt.*, C-89/09 P, Rink. p. I-11245, 50 punktą ir 2009 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Réexamen M prieš EMEA*, C-197/09 RX-II, Rink. p. I-12033, 39 ir 40 punktus).

89 Kaip Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, rungimosi principas turi būti taikomas kiekvienai Sąjungos teismo nagrinėjamos bylos šaliai, nesvarbu, koks jos teisinis statusas. Todėl Sąjungos institucijos taip pat gali juo remtis, kai jos yra tokios bylos šalys (šiuo klausimu žr. minėto 2009 m. gruodžio 2 d. Sprendimo *Komisija prieš Airiją ir kt.*, C-89/08 P, 53 punktą).

90 Todėl API klaidingai teigia, kad Komisija, kaip viešoji institucija, negali remtis teise į procesinių teisių lygybę, nes šią teisę turi tik privatūs asmenys.

91 Tiesa, kaip nurodo API, pačiu Reglamentu Nr. 1049/2001 nustatyti skaidrumo įpareigojimai tik jame išvardytoms institucijoms. Tačiau ta aplinkybė, kad tokie įpareigojimai nustatyti tik atitinkamoms institucijoms, negali vykstant teismo procesams susilpninti jų procesinės padėties atsižvelgiant į procesinių teisių lygybės principą.

92 Kita vertus, kiek tai susiję su gero teisingumo vykdymo apsauga, teisminės veiklos neįtraukimas į teisės susipažinti su dokumentais taikymo sritį nedarant skirtumo tarp atskirų proceso stadijų pateisinamas būtinybe per visą teismo procesą užtikrinti šalių tarpusavio diskusijas, taip pat atitinkamo teismo pasitarimų nagrinėjamoje byloje sklandumą.

93 Atskleidus aptariamus pareiškimus, teisminei veiklai, net jeigu visuomenė tik taip suvoktų, būtų galima daryti išorinį poveikį ir pakenkti diskusijų sklandumui.

94 Todėl reikia pripažinti bendrąją prezumpciją, pagal kurią atskleidus institucijos pateiktus pareiškimus teismo procese būtų pažeista šio proceso apsauga, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies antrą įtrauką, tol, kol šis procesas vyksta.

95 Iš tikrųjų atskleidžiant šiuos dokumentus būtų neatsižvelgiama į šios dokumentų kategorijos specifiką ir esminei teismo proceso daliai būtų taikomas skaidrumo principas. Teisingumo Teismo neįtraukimas į institucijų, kurioms pagal EB 255 straipsnį taikomas skaidrumo principas, sąrašą didžiąja dalimi prarastų savo veiksmingumą.

96 Be to, tokia prezumpcija taip pat pateisinama atsižvelgiant į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statutą ir Sąjungos teismų procedūrų reglamentus (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Komisija prieš Technische Glaswerke Ilmenau* 55 punktą).

97 Iš tikrųjų, nors Teisingumo Teismo statuto 31 straipsnyje nustatyta, kad teismo posėdžiai yra vieši, pagal Statuto 20 straipsnio antrą pastraipą procesiniai dokumentai perduodami tik bylos šalims ir Sąjungos institucijoms, kurių sprendimai ginčijami.

98 Be to, pagal Sąjungos teismų procedūros reglamentus pareiškimai įteikiami tik bylos šalims. Konkrečiai kalbant, pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 39 straipsnį, Bendrojo Teismo procedūros reglamento 45 straipsnį ir Tarnautojų teismo procedūros reglamento 37 straipsnio 1 dalį ieškinys įteikiamas tik atsakovui.

99 Todėl konstatuotina, kad nei Teisingumo Teismo statute, nei procedūros reglamentuose tretiesiems asmenims nenumatyta teisė susipažinti su Teisingumo Teismui vykstant teismo procesui pateiktais pareiškimais.

100 Aiškinant Reglamento Nr.º 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies antroje įtraukoje nustatytą išimtį, reikia atsižvelgti į šia aplinkybę. Iš tiesų, jei šie tretieji asmenys galėtų remdamiesi Reglamentu Nr. 1049/2001 gauti leidimą susipažinti su minėtais pareiškimais, kiltų grėsmė procedūrinių taisyklių, reglamentuojančių teismo procesus Sąjungos teismuose, sistemai (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Komisija prieš Technische Glaswerke Ilmenau* 58 punktą).

101 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad nesvarbu, jog API teigia, kad kitose nacionalinėse teisės sistemose vadovaujamasi skirtingais požiūriais, pagal kuriuos, be kita ko, teismai leidžia susipažinti su jiems pateiktais pareiškimais. Komisijos teigimu, ir, kaip Bendrasis Teismas teisingai pažymėjo skundžiamo sprendimo 85 punkte, Sąjungos teismų procedūros taisyklėse tretiesiems asmenims nenumatyta jokia teisė susipažinti su teismo kanceliarijai šalių pateiktais procesiniais dokumentais.

102 Priešingai, būtent šių procedūros taisyklių, taikomų aptariamiems pareiškimams, buvimas ir tai, kad jose ne tik nenumatoma jokia teisė susipažinti su bylos medžiaga, bet pagal Teisingumo Teismo Statuto 31 straipsnį net numatoma, jog gali būti surengtas uždaras teismo posėdis arba kad tam tikra informacija, kaip antai šalių pavadinimai (pavardės), nebūtų viešinama, sutvirtina prezumpciją, jog nagrinėjamų pareiškimų atskleidimas kenkia teismo procesams (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Komisija prieš Technische Glaswerke Ilmenau*, C-139/07 P, 56–58 punktus).

103 Iš tiesų, kaip pažymėjo Teisingumo Teismas, tokia bendroji prezumpcija neatima iš suinteresuotojo asmens teisės įrodyti, jog prašomam atskleisti konkrečiam dokumentui ši prezumpcija netaikoma (minėto Sprendimo *Komisija prieš Technische Glaswerke Ilmenau* 62 punktas). Vis dėlto šioje byloje iš skundžiamo sprendimo nematyti, kad API būtų šia teise rėmusis.

104 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, darytina išvada, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, manydamas, jog Komisija, nesant jokio įrodymo, galinčio paneigti minėtą prezumpciją, po teismo posėdžio privalėjo konkrečiai įvertinti kiekvieną dokumentą, su kuriuo prašoma leisti susipažinti, kad patikrintų, ar, atsižvelgiant į specifinį jo turinį, jo atskleidimas nepakenks teismo proceso, su kuriuo jis susijęs, apsaugai.

105 Vis dėlto reikia pažymėti, kad, kaip buvo nurodyta šio sprendimo 66 punkte, skundžiamo sprendimo 82 punkte esančiais svarstymais tik detalizuojami svarstymai, kuriais vadovaudamasis Bendrasis Teismas atmetė jam API pateiktą pagrindą. Tačiau šis 82 punktas niekaip nepagrindžia skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies.

106 Darytina išvada, kad dėl šios skundžiamo sprendimo motyvų dalies panaikinimo nereikia panaikinti sprendimo rezoliucinės dalies.

2. Dėl antrojo pagrindo

107 Antrajame pagrinde Komisija, palaikoma Jungtinės Karalystės, teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą nuspręsdamas, kad išimtis, skirta apsaugoti inspekcijų, tyrimų ir audito tikslus ir numatyta Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečioje įtraukoje, neleidžia Komisijai paskelbus teismo sprendimą bylose dėl įsipareigojimų nevykdymo pagal EB 226 straipsnį atsisakyti leisti susipažinti su pareiškimais, pateiktais vykstant šiems procesams, prieš tai konkrečiai neišnagrinėjus šių dokumentų turinio.

a) Šalių argumentai

108 Komisijos manymu, Bendrasis Teismas neatsižvelgė į tai, kad vykdymo procedūros gali būti toliau vykdomos teismui priėmus sprendimą bylose dėl įsipareigojimų nevykdymo; jose gali būti ne tik pareikštas naujas ieškinys pagal EB 228 straipsnį, bet ir tęstis diskusijos tarp Komisijos ir kalta pripažintos valstybės narės, siekiant, kad ši valstybė narė laikytųsi Sąjungos teisės.

109 Šiuo klausimu Komisija teigia, kad Bendrojo Teismo argumentai, jog ieškinys pagal EB 228 straipsnį turi kitokį dalyką ir priklauso nuo ateities ir neaiškių įvykių, yra vien formalūs ir jais neatsižvelgiama į Komisijos ir valstybių narių dialogo realumą.

110 Komisija priduria, kad atsisakius API leisti susipažinti su nagrinėjamais pareiškimais „Atviro dangaus“ bylose jai teko spręsti nelengvą principinį klausimą, dėl kurio ji turėjo atstovauti Europos bendrijai derybose, vestose kartu su valstybėmis narėmis ir trečiosiomis valstybėmis. Komisija Bendrajame Teisme per teismo posėdį paaiškino, kad jos pareiškimų atskleidimas paskelbus sprendimą šiose bylose pakenktų deryboms, kuriose siekiama sudaryti naują tarptautinį susitarimą oro transporto srityje.

111 Tačiau, API manymu, apeliaciniame skunde nepaaiškinamos nei priežastys, dėl kurių būtų pakenkta „dialogo realumui“ su valstybėmis narėmis, jei Komisija atskleistų pareiškimus po to, kai Teisingumo Teismas paskelbtų savo sprendimą, nei kodėl atskleidus šiuos pareiškimus jos, kaip „Sutarties saugotojos“, vaidmuo būtų susilpnintas. Jei Komisija negali remtis ypatingomis aplinkybėmis, pateisinančiomis vieną iš

atskleidimo išimčių, pareiškimai turi būti atskleisti. Bet kuriuo atveju šis argumentas yra nepriimtinas, nes juo tik pakartojami Bendrajam Teismui jau pateikti argumentai.

b) Teisingumo Teismo vertinimas

112 Savo antruoju pagrindu, kurį sudaro dvi dalys, Komisija iš esmės kaltina Bendrąjį Teismą klaidingai nusprendus, kad dokumentams, susijusiems su jos vykdomu tyrimu per įsipareigojimų nevykdymo procedūrą pagal EB 226 straipsnį, netaikoma išimtis, nustatyta Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečioje įtraukoje, po to, kai Teisingumo Teismas priima minėtą procedūrą užbaigiantį sprendimą.

113 Pirmoje šio pagrindo dalyje Komisija teigia, kad priežastys, dėl kurių Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 142 punkte padarė išvadą, jog Komisija, atsisakydama leisti susipažinti su dokumentais, susijusiais su „Atviro dangaus“ bylomis, padarė vertinimo klaidą, yra vien formalios ir jomis neatsižvelgiama į Komisijos ir valstybės narės dialogo realumą.

114 Iš esmės Komisija kaltina Bendrąjį Teismą, kad jis netinkamai įvertino teisinį ryšį tarp EB 226 ir EB 228 straipsnių, pervertindamas ryšio tarp šiose dviejose nuostatose numatytų procesų svarbą dviejose susijusiose bylose, kurios vyksta viena po kitos ir kuriose nagrinėjamas toks pats tos pačios valstybė narės įvykdytas pažeidimas.

115 Priešingai nei teigia API, Komisija neapsiriboja pirmojoje instancijoje nurodytų argumentų pakartojimu, bet siekia užginčyti Bendrojo Teismo teisinį vertinimą.

116 Jeigu šalis ginčija tai, kaip pirmojoje instancijoje Bendrasis Teismas išaiškino ar taikė Sąjungos teisę, toje instancijoje nagrinėti teisės klausimai gali būti iš naujo diskutuojami apeliaciniame procese. Iš tikrųjų, jeigu šalis negalėtų grįsti savo skundo Bendrajame Teisme pateiktais ieškinio pagrindais ir argumentais, būtų iš dalies sumažinta apeliacinio proceso reikšmė (2004 m. kovo 23 d. *Sprendimo Ombudsmenas prieš Lamberts*, C-234/02 P, Rink. p. I-2803, 75 punktas).

117 Darytina išvada, kad antrojo pagrindo pirma dalis yra priimtina.

118 Dėl esmės pažymėtina, kad nors iš tikrųjų EB 226 ir 228 straipsniuose numatytomis procedūromis siekiama to paties tikslo – užtikrinti veiksmingą Sąjungos teisės taikymą, – vis dėlto jos yra dvi skirtingos procedūros, turinčios skirtingus dalykus.

119 Iš tiesų procedūra pagal EB 226 straipsnį siekiama, kad būtų konstatuoti ir nutraukti valstybės narės veiksmai, kuriais pažeidžiama Sąjungos teisė (žr. 1979 m. vasario 7 d. Sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, 15/76 ir 16/76, Rink. p. 321, 27 punktą ir 2007 m. gruodžio 6 d. Sprendimo *Komisiją prieš Vokietiją*, C-456/05, Rink. p. I-10517, 25 punktą), o procedūros pagal EB 228 straipsnį tikslas yra labiau apibrėžtas – ja tesiekiama įsipareigojimų nevykdančią valstybę narę paskatinti įvykdyti sprendimą dėl įsipareigojimų nevykdymo (2005 m. liepos 12 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-304/02, Rink. p. I-6263, 80 punktas).

120 Darytina išvada, kad pagal EB 226 straipsnį priimtu Teisingumo Teismo sprendimu konstatavus, jog atitinkama valstybė narė neįvykdė įsipareigojimų, tolesnėmis šios

valstybės narės ir Komisijos derybomis siekiama išsiaiškinti ne tai, ar neįvykdyti įsipareigojimai – šį neįvykdymą Teisingumo Teismas jau pripažino anksčiau, – bet tai, ar įvykdytos sąlygos, būtinos ieškiniui pareikšti pagal EB 228 straipsnį.

121 Be to, dėl galimybės bylą dėl valstybės įsipareigojimų nevykdymo išspręsti taikiai, pažymėtina, kad pagal EB 226 straipsnį priimtu Teisingumo Teismo sprendimu, konstatavus įsipareigojimų nevykdymą, joks taikus susitarimas dėl šio įsipareigojimų nevykdymo nebėra įmanomas.

122 Šiomis aplinkybėmis konstatuotina, kad Bendrasis Teismas nepadarė jokios teisės klaidos manydamas, kad negali būti laikoma, jog pareiškimų, Komisijos pateiktų procese, per kurį buvo priimtas sprendimas pagal EB 226 straipsnį, atskleidimas pakenkia su tyrimu susijusiai veiklai, dėl kurios gali būti pradėta procedūra pagal EB 228 straipsnį.

123 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, Komisijos antrojo pagrindo pirma dalis turi būti atmesta kaip nepagrįsta.

124 Antroje šio pagrindo dalyje Komisija teigia, kad dokumentų, susijusių su „Atviro dangaus“ bylomis, atskleidimas net ir po to, kai Teisingumo Teismas šiose bylose jau priėmė savo sprendimą, pakenktų priimant ginčijamą sprendimą jos Europos bendrijos vardu su valstybėmis narėmis bei trečiosiomis valstybėmis vedamoms deryboms dėl naujo tarptautinio susitarimo oro transporto srityje sudarymo.

125 Šiuo klausimu pakanka pažymėti, kad nors Komisija savo apeliaciniame skunde teigia, kad ji pabrėžė šią aplinkybę Bendrajame Teisme per posėdį, išskundžiamo sprendimo – jo

Komisija šiuo klausimu neužginčijo – niekaip nematyti, kad ši institucija ginčijamajame sprendime arba Bendrajame Teisme rėmėsi būtinybe užtikrinti nagrinėjamų dokumentų konfidencialumą tam, kad nebūtų pakenkta jos vedamoms deryboms dėl minėto susitarimo sudarymo.

126 Taigi, atsižvelgiant į nusistovėjusią teismo praktiką, leisti šaliai Teisingumo Teisme pirmą kartą iškelti pagrindą ir argumentus, kurie nebuvo nurodyti Bendrajame Teisme, reikštų leisti jai pateikti Teisingumo Teismui, kurio jurisdikcija apeliaciniame procese yra ribota, nagrinėti platesnės apimties ginčą nei tas, kurį nagrinėjo Bendrasis Teismas. Apeliaciniame procese Teisingumo Teismas turi jurisdikciją tik ištirti pirmojoje instancijoje nagrinėtų pagrindų ir argumentų teisinius vertinimus (žr. 2000 m. kovo 30 d. Sprendimo *VBA prieš VGB ir kt.*, C-266/97 P, Rink. p. I-2135, 79 punktą ir 2006 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *JCB Service prieš Komisiją*, C-167/04 P, Rink. p. I-8935, 114 punktą bei šiuo klausimu 2010 m. sausio 21 d. Nutarties *Iride ir Iride Energia prieš Komisiją*, C-150/09 P, 73 ir 74 punktus).

127 Kadangi ši pagrindo dalis turi būti pripažinta nepriimtina, reikia atmesti ir antrąjį pagrindą kaip iš dalies nepagrįstą ir iš dalies nepriimtiną.

3. Dėl trečiojo pagrindo

a) Šalių argumentai

128 Savo trečiajame pagrinde Komisija teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą aiškindamas išimtį, susijusią su teismo procesų apsauga, taip, kad institucijos turi

atskirai išnagrinėti net kiekvieną prašymą leisti susipažinti su pareiškimais, pateiktais baigtose bylose, jeigu jos yra susijusios su dar tebevykstančiu procesu. Iš tiesų, kadangi Bendrasis Teismas nusprendė, kad Komisija galėjo atsisakyti atskleisti savo pareiškimus tol, kol jie dar nebuvo aptarti teismo posėdyje, tokį patį argumentavimą jis turėjo taikyti prašymams atskleisti dokumentus, kurie pateikti baigtose bylose, tačiau susijusiose su kitomis dar nagrinėjamomis bylomis. Tai ypač pateisintina tais atvejais, kai baigtos bylos ir dar nagrinėjamos bylos, susijusios su pirmąja, šalys nėra tapačios.

129 API šiuo klausimu teigia, kad leidimas visiškai ar iš dalies susipažinti su pareiškimais, pateiktais baigtoje byloje, neturi įtakos Komisijos galėjimui gintis vėlesnėje, dar nagrinėjamoje byloje, net jei šios abi bylos susijusios.

b) Teisingumo Teismo vertinimas

130 Visų pirma konstatuotina, kad nors dėl skundžiamo sprendimo 68–104 punktuose nurodytų priežasčių preziumuojama, jog pareiškimų, pateiktų tebevykstančiame teismo procese, atskleidimas kenkia šio proceso apsaugai, nes pareiškimai sudaro pagrindą, kuriuo remdamasis Teisingumo Teismas vykdo teisminę veiklą, kitaip yra tuo atveju, kai aptariamas procesas yra baigtas teismo sprendimu.

131 Iš tiesų šiuo atveju nebereikia preziumuoti, kad pareiškimų atskleidimas kenkia Teisingumo Teismo teisminei veiklai, nes ši veikla, baigus procesą, yra nebevykdoma.

132 Žinoma, negalima atmesti tikimybės, kad, kaip nurodo Komisija, pareiškimų, susijusių ne tik su baigtu teismo procesu, bet ir su kitu, tebevykstančiu procesu, atskleidimas gali pakenkti pastarajam procesui, visų pirma tuomet, kai šių procesų šalys skiriasi nuo baigto proceso šalių. Iš tiesų tokiomis aplinkybėmis, jei Komisija, grįsdama savo teisinę poziciją vykstant abiems procesams, rėmėsi tais pačiais argumentais, šių argumentų atskleidimas vykstant procesui gali jai pakenkti.

133 Tačiau toks pavojus priklauso nuo kelių veiksnių, visų pirma nuo vykstant abiems procesams pateiktų argumentų panašumo. Iš tiesų, jeigu Komisijos pareiškimai tik iš dalies kartojasi, dalinio atskleidimo gali pakakti, siekiant išvengti bet kokio pavojaus pakenkti tebevykstančiam procesui.

134 Taigi šiomis aplinkybėmis tik konkretus dokumentų, su kuriais prašoma leisti susipažinti, tyrimas, vykdomas vadovaujantis šio sprendimo 72 punkte nurodytais kriterijais, gali leisti Komisijai nustatyti, ar galima atsisakyti juos atskleisti pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies antrą įtrauką.

135 Darytina išvada, kad Bendrasis Teismas iš esmės teisingai nusprendė, kad pavojus pakenkti saugomam interesui, kurio reikalaujama pagal šią nuostatą, negali būti preziumuojamas remiantis vien tarp aptariamų teismo procesų egzistuojančiu ryšiu.

136 Atsižvelgiant į tai, trečiasis pagrindas negali būti pripažintas pagrįstu, tad Komisijos apeliacinį skundą byloje C-532/07 P reikia atmesti visą.

B — *Dėl apeliacinių skundų, pateiktų Švedijos Karalystės (byla C-514/07 P) ir API (byla C-528/07 P)*

137 Nors byla C-532/07 P yra susijusi su, pirma, teise susipažinti su pareiškimais, pateiktais vykstant procesams, kuriuose Komisijai priimant sprendimą teismo posėdis jau buvo surengtas, ir, antra, teise susipažinti su pareiškimais, pateiktais baigtuose teismo procesuose, kurių dalykas yra arba ieškinys dėl valstybės įsipareigojimų nevykdymo, kurį išnagrinėjus valstybė narė atsakovė dar nesiėmė jokių veiksmų, kad būtų laikomasi Sąjungos teisės, arba glaudžiai susijęs su kitomis vykstančiomis procedūromis, bylose C-514/07 P ir C-528/07 P nagrinėjama teisė susipažinti su pareiškimais, pateiktais vykstant teismo procesams, kuriuose Komisijai priimant sprendimą teismo posėdis dar nebuvo įvykęs.

138 Švedijos Karalystė, palaikoma Danijos Karalystės ir Suomijos Respublikos, taip pat API savo atitinkamus apeliacinius skundus grindžia tais pačiais dviem pagrindais, susijusiais su Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies antros įtraukos ir šio reglamento 4 straipsnio 2 dalies *in fine* pažeidimu.

1. Dėl pirmojo pagrindo

a) Šalių argumentai

139 Šiame pagrinde Švedijos Karalystė ir API iš esmės teigia, kad Bendrasis Teismas neteisingai išaiškino Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies antrą įtrauką, kurioje

numatyta išimtis, susijusi su teismo proceso apsauga, nes ji manė, kad kai prašymo leisti susipažinti su dokumentais dalykas yra Komisijos Sąjungos teismams per teismo procesus, kuriuose dar nebuvo teismo posėdžio stadijos, pateikti dokumentai, ši institucija turi teisę pagrįsti atsisakymą minėta išimtimi, neprivalėdama konkrečiai įvertinti kiekvieno dokumento, su kuriuo prašoma leisti susipažinti, turinio.

140 Grįsdamos šį pagrindą Švedijos Karalystė ir API visų pirma teigia, kad Bendrasis Teismas plačiai aiškino išimtį, kuri turi būti aiškinama tik siaurai. Švedijos vyriausybė priduria, kad toks aiškinimas neatitinka ir Reglamento Nr. 1049/2001, kuriuo siekiama visuomenei sudaryti kuo platesnę galimybę susipažinti su Sąjungos institucijų turimais dokumentais, tikslo.

141 Danijos Karalystė savo ruožtu taip pat nurodo, kad šis Švedijos vyriausybės argumentas juo labiau įtikinamas atsižvelgiant į minėtą Sprendimą *Švedija ir Turco prieš Tarybą*, kuriame Teisingumo Teismas, išdėstydamas kriterijus, kuriais institucijos turi vadovautis, kai atsisako leisti susipažinti su dokumentais remdamosi Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnyje nurodytomis išimtimis, minėto sprendimo 35 punkte patikslino, jog visais atvejais būtina konkrečiai įvertinti dokumentus, su kuriais prašoma leisti susipažinti.

142 Pagaliau, API manymu, Bendrasis Teismas padarė klaidingą išvadą, kad leidus susipažinti su Komisijos pareiškimais jos atstovai, bet ne kitų bylos šalių atstovai, gali patirti išorinę „kritiką ir prieštaravimus“. Bet kuriuo atveju Komisija, priešingai tam, kas matyti iš skundžiamo sprendimo 80 punkto, neturi jokios teisės ginti savo interesus „be jokios išorinės įtakos“. Be to, Bendrasis Teismas neatsižvelgė į svarbų faktą, kad kitose teisinėse sistemose bet kurioje proceso stadijoje leidžiama susipažinti su teis-

mams pateiktais pareiškimais. Pagaliau Bendrasis Teismas klaidingai rėmėsi būtinybe apsaugoti galimo sprendimo rengti uždarą teismo posėdį veiksmingumą.

143 Atsakydama į šiuos argumentus Komisija teigia, kad Reglamente Nr. 1049/2001 nenumatytas absoliutus skaidrumas ir todėl neprieštaraujama jo tikslui – užtikrinti kuo platesnę susipažinimo su dokumentais galimybę – atsižvelgti į bendruosius teisės principus, kaip antai tinkamo teismo proceso ir gero teisingumo vykdymo apsauga.

144 Komisijos, kurią šiuo klausimu palaiko Jungtinė Karalystė, manymu, minėtam principui būtų prieštaraujama, jeigu iš institucijos būtų reikalaujama konkrečiai ir atskirai įvertinti kiekvieną dokumentą, su kuriuo jos prašoma leisti susipažinti, kai akivaizdu, jog šiam dokumentui taikoma viena iš Reglamente Nr. 1049/2001 numatytų išimčių, visų pirma atsižvelgiant į šio dokumento pobūdį arba konkrečias aplinkybes, kuriomis jis buvo parengtas.

b) Teisingumo Teismo vertinimas

145 Šiame pagrinde API ir Švedijos Karalystė teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą aiškindamas Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies antrą įtrauką taip, kad institucijos, iš anksto konkrečiai neišnagrinėjusios kiekvieno atvejo atskirai, turi teisę atsisakyti leisti susipažinti su vykstant teismo procesams, kuriuose dar nepasiekta teismo proceso stadija, pateiktais pareiškimais.

146 Šiuo klausimu pakanka konstatuoti, kad dėl šio sprendimo 68–104 punktuose nurodytų priežasčių Komisija gali remtis prielaida, jog vykstant teismo procesams pateiktų pareiškimų atskleidimas kenkia šiems procesams minėto reglamento 4 straipsnio 2 dalies antros įtraukos prasme ir todėl ji vykstant šiems procesams bet kuriuo momentu gali atsisakyti patenkinti prašymą leisti susipažinti su tokiais dokumentais, neprivalėdama konkrečiai jų ištirti.

147 Darytina išvada, kad dėl tų pačių priežasčių su šiuo pagrindu susijęs Švedijos Karalystės ir API ginamas aiškinimas, kad minėta nuostata neleidžia Komisijai atsisakyti patenkinti tokį prašymą prieš teismo posėdžio datą, taip pat nėra pagrįstas.

148 Darytina išvada, kad pirmasis apeliacinio skundo pagrindas, nurodytas bylose C-514/07 P ir C-528/07 P, turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

2. Dėl antrojo pagrindo

a) Šalių argumentai

149 Šiuo pagrindu Švedijos Karalystė ir API kaltina Bendrąjį Teismą pažeidus Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalį *in fine*, kai jis padarė išvadą, jog bendrasis viešasis interesas gauti informaciją, susijusią su vykstančiais teismo procesais, negali būti viršesniu viešuoju interesu šios nuostatos prasme. Be to, API mano, kad bet kuriuo

atveju Bendrasis Teismas šio intereso nepalygino, nors privalėjo, su interesu, susijusiu su minėtų procesų apsauga. Šiuo klausimu Švedijos Karalystė teigia, kad, priešingai nei manė Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 99 punkte, toks palyginimas visuomet turi būti atliekamas remiantis konkrečiu dokumentų, su kuriais prašoma leisti susipažinti, turiniu.

150 Tačiau, Komisijos manymu, Bendrasis Teismas bylą išsprendė atsižvelgdamas į nusistovėjusią teismo praktiką, kai tvirtino, kad viršesnis viešasis interesas, į kurį atsižvelgiant dokumentai turi būti atskleisti pagal minėtą nuostatą, iš principo skiriasi nuo bendrojo skaidrumo principo, kuriuo grindžiamas Reglamentas Nr. 1049/2001.

151 Jungtinė Karalystė priduria, kad šis pagrindas susijęs su neteisingu skundžiamo sprendimo turinio aiškinimu, nes iš 97–99 punktų matyti, jog iš tiesų Bendrasis Teismas ne tik pripažino būtinybę palyginti egzistuojančius interesus, bet jis ir pats tai padarė.

b) Teisingumo Teismo vertinimas

152 Visų pirma pažymėtina, kad Bendrasis Teismas, pripažinęs, jog iš principo viršesnis viešasis interesas, numatytas Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalyje *in fine*, iš principo turi būti atskirtas nuo skaidrumo principo, skundžiamo sprendimo 97 straipsnyje nurodė, kad tai, jog pareiškėjas nesiremia jokiu viešuoju interesu, kuris skirtųsi nuo skaidrumo principo, automatiškai nereiškia, jog nėra būtina palyginti

turimus interesus. Iš tiesų, Bendrojo Teismo manymu, „rėmimasis pačiais šiais principais konkrečiomis bylos aplinkybėmis gali būti toks svarbus, kad gali viršyti aptariamų dokumentų apsaugos poreikį“.

153 Todėl Švedijos Karalystė ir API klaidingai teigia, jog Bendrasis Teismas atmetė galimybę, kad skaidrumo interesas galėtų būti viršesniu viešuoju interesu minėtos nuostatos prasme.

154 Be to, kaip teigia Komisija ir Jungtinė Karalystė, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 98 ir 99 punktuose lygino skaidrumo interesą su interesu, susijusiu su tikslo išvengti bet kokio išorinio poveikio tinkamai teismo procesų eigai apsauga.

155 Todėl API argumentas, kad Bendrasis Teismas neatliko minėto palyginimo, taip pat yra nepagrįstas.

156 Pagaliau, kalbant apie Švedijos Karalystės argumentą, kad Bendrasis Teismas netinkamai palygino nes neatsižvelgė į nagrinėjamų dokumentų turinį, pažymėtina, kad, Bendrojo Teismo manymu, tik ypatingomis bylos aplinkybėmis būtų galima teigti, jog skaidrumo principas yra toks svarbus, kad sudaro viršesnį viešąją interesą, galintį viršyti būtinybę apsaugoti nagrinėjamus dokumentus ir pateisinti jų atskleidimą pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalį *in fine*.

157 Net darant prielaidą, kad šiuo pagrindu galima būtų pateisinti dokumentų atskleidimą, kai preziumuojama, kad juo pažeidžiamas vienas iš šios išimčių sistemos, nustatytos Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalyje, saugomas interesas, konstatuotina, kad iš skundžiamo sprendimo 95 punkto matyti, jog API tenurodė, kad visuomenės teisė gauti informaciją svarbiais Bendrijos teisės klausimais, pavyzdžiui, konkurencijos srityje, ir svarbiais politiniais klausimais, kaip tai yra ieškinyje dėl įsipareigojimų nevykdymo keliamų klausimų atveju, viršija teismo proceso apsaugos interesą.

158 Vis dėlto tokiais bendrais svarstymais negalima įrodyti, kad skaidrumo principas šioje byloje yra toks svarbus, kad gali viršyti priežasčių, pateisinančių atsisakymą atskleisti nagrinėjamus dokumentus, svarbą.

159 Šiomis aplinkybėmis Bendrasis Teismas teisingai nusprendė, kad API nurodytas interesas negalėjo pateisinti nagrinėjamų pareiškimų atskleidimo ir todėl joks minėtų dokumentų turinio konkretus tyrimas nagrinėjamoje byloje nebuvo būtinas.

160 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, antrasis pagrindas taip pat negali būti priimtas.

161 Todėl tiek Švedijos Karalystės apeliacinis skundas byloje C-514/07 P, tiek API apeliacinis skundas byloje C-528/07 P, turi būti visiškai atmesti.

VII — Dėl bylinėjimosi išlaidų

162 Procedūros reglamento 122 straipsnio pirmojoje pastraipoje numatyta, kad jeigu apeliacinis skundas nepagrįstas, išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas. Pagal to paties reglamento 69 straipsnio 2 dalį, taikomą apeliaciniame procese pagal jo 118 straipsnį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Šio 69 straipsnio 4 dalies pirmojoje pastraipoje numatyta, kad į bylą įstojusios valstybės narės ir institucijos pačios padengia savo išlaidas.

163 Kadangi Švedijos Karalystės pagrindai ir reikalavimai apeliacinėje byloje C-528/07 P buvo atmesti, ji turi padengti su šiuo procesu susijusias bylinėjimosi išlaidas pagal Komisijos pateiktus reikalavimus.

164 Kadangi API pagrindai ir reikalavimai apeliacinėje byloje C-528/07 P buvo atmesti, ji turi padengti su šiuo procesu susijusias bylinėjimosi išlaidas pagal Komisijos pateiktus reikalavimus.

165 Kadangi Komisijos pagrindai ir reikalavimai apeliacinėje byloje C-532/07 P buvo atmesti, ji turi padengti su šiuo procesu susijusias bylinėjimosi išlaidas pagal API pateiktus reikalavimus.

166 Valstybės narės, įstojusios į bylas apeliacinėje instancijoje, padengia savo bylinėjimosi išlaidas, patirtas šioje instancijoje.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1. Atmesti apeliacinius skundus.

2. Švedijos Karalystė padengia savo ir Europos Komisijos bylinėjimosi išlaidas, susijusias su apeliaciniu skundu byloje C-514/07 P.

3. Tarptautinės spaudos asociacija (Association de la presse internationale ASBL) (API) padengia savo ir Europos Komisijos bylinėjimosi išlaidas, susijusias su apeliaciniu skundu byloje C-528/07 P.

4. Europos Komisija padengia savo ir Tarptautinės spaudos asociacijos(Association de la presse internacionale ASBL) (API) bylinėjimosi išlaidas, susijusias su apeliaciniu skundu byloje C-532/07 P.

5. Danijos Karalystė, Suomijos Respublika bei Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas, susijusias su apeliaciniais skundais.

Parašai.